

STADSWERFPARK

STEDENBOUWKUNDIGE OPZET & BEELDKWALITEITSPLAN

Een buurt voor bewoners met sociale pit!

Januari 2025

Gemeente Almere

bureau **SLA**
we are architects

INHOUD

INLEIDING

en de leidende principes voor de ontwikkeling van het Stadswerfpark 05

CONTEXT

de geschiedenis van het Stadswerfpark 06

STEDENBOUW

stedenbouwkundige kwaliteit 20

ARCHITECTUUR

architectonische kwaliteit 40

LANDSCHAP

het park en de groene omgeving 60

INLEIDING

Het Stadswerfpark wordt ontwikkeld tot een waardevol woon- en parklandschap. Als onderdeel van het landschappelijke raamwerk van Almere is het Stadswerfpark een groengebied dat ruimte biedt aan verschillende functies. Op de plek van het voormalige zwembad is voorzien in de realisatie van circa 100 woningen. Ontmoeting, samen zijn en naar elkaar omkijken komt hierbij centraal te staan. Met een integraal plan voor het landschap en de stedenbouw worden de nieuwe gebouwen verweven met het landschap en de ecologische- en recreatieve waarde van het park versterkt.

In dit document wordt de stedenbouwkundige opzet toegelicht, welke het kader vormt van de ontwikkeling. Het beeldkwaliteitsplan biedt uitgangspunten voor de architectonische uitwerking van de gebouwen, waarmee een passend ontwerp gemaakt kan worden dat aansluit op de historie, de omliggende wijken en het park.

STADSWERFPARK, ALMERE HAVEN

11 PRINCIPES

ALMERE HAVEN

Historisch beeld van een speeltuin in het Stadswerfpark

DE 11 PRINCIPES VAN HET STADSWERFPARK

ONDERDEEL VAN HET GROENBLAUWE RAAMWERK

Het park is onderdeel van het Groenblauwe Raamwerk en ligt aan de Singelgracht. Ecologisch en landschappelijk gezien heeft het park echter maar een beperkte betekenis. Door in combinatie met de woningbouwontwikkeling in te zetten op het verhogen van de biodiversiteit en ecologische waarde, kan het park bijdragen aan het geheel van het raamwerk.

HET GROEN VORMT DE BEBOUWING

Het behouden van waardevolle, behoudenswaardige bomen, vormt de basis van het ontwerp. De bebouwing vouwt zich om de bomen heen en laat zich vormen door het groen. Door het integreren van de bomen in het plan behoudt het park zijn karakter en bestaande ecologische waarde.

VARIËREND EN DIVERS LANDSCHAP

Het huidige landschap kenmerkt zich door bomen, gras en enkele struiken. Door diversiteit aan beplanting, boom- en grassoorten aan te brengen, en subtiele hoogteverschillen te creëren, wordt de biodiversiteit en de ecologische waarde vergroot en versterkt de gebruikswaarde voor de bewoners.

HOFJES

Om ontmoeting te faciliteren, vormt de typologie van 'het hofje' de basis van het plan. Deze hofjes kunnen verschillend zijn van karakter, maar hebben nooit meer dan ongeveer 25 woningen per hofje. Dit zorgt voor een sociale connectie tussen buurtbewoners. De hofjes staan in een halfopen verbinding met de omgeving en waardoor het parklandschap de hofjes in vloeit.

VOOR MENSEN MET SOCIALE PIT

Ontmoeting en samenzijn staan in het plan voor de woningbouw centraal. Er is ruimte voor een hechte en diverse gemeenschap waar mensen niet alleen naar elkaar omkijken, maar ook naar hun omgeving. Een plek voor mensen met sociale pit.

PLEK VOOR ZORG

Men kijkt naar elkaar om en draagt zorg voor elkaar. Binnen het fysieke plan kunnen ruimtes worden geïntegreerd zoals bijvoorbeeld een vriendenhuis, waar zelfstandige studio's verbonden zijn aan extra zorg. Of een logeerhuis, waar mantelzorgers kunnen overnachten in periodes wanneer zij veel aanwezig moeten zijn.

PLEK OM TE ONTMOETEN

In het huidige plan is de gebruikswaarde van het park beperkt. Het ontwerp verhoogt deze door ontmoeting en verbinding te faciliteren via looproutes, ontmoetingsplekken (met eventueel een buurthuis) en leefgalerijen, loggia's en balkons die spontane interacties stimuleren. Zo ontstaat een levendige ruimte die sociale cohesie versterkt.

CONNECTIE TUSSEN PARK EN DE BUURT

Door voort te borduren op bestaande routes in de buurt, en hier op een logische manier op aan te sluiten, zal het gebied een vanzelfsprekend onderdeel worden van de Werven. Niet langer een groene ruimte tussen de buurtjes, maar een groen onderdeel ván de buurt.

AUTOVRIJ

Parkeren gebeurt aan de randen van het plan, waardoor het park autovrij gehouden kan worden. Hierdoor blijft het park een park.

PASSEND IN ALMERE HAVEN

Het plan past binnen de context van Almere Haven. De Werven kenmerkt zich door bouwblokken met hoeken van 45 graden, welke als het ware een grid vormen. Dit grid vormt het uitgangspunt voor de bebouwing, waarmee op een eigentijdse manier invulling wordt gegeven aan de oorspronkelijke stedenbouwkundige gedachte. Ook in hoogtes wordt aangesloten op de omgeving; in de basis bestaat de nieuwbouw uit drie verdiepingen. Om de uitstraling van de bebouwing kleinschalig te houden, zijn er incidentele accenten tot maximaal 4 verdiepingen.

DE BUURT IS VERANTWOORDELIJK

In het plan wordt ruimte geboden voor eigen initiatief van de bewoners, zoals bijvoorbeeld een moestuin of bloemenweide. Deze toevoegingen bieden mogelijkheden voor bewoners om zich verantwoordelijk te voelen voor het park en hun omgeving. Het park blijft openbaar toegankelijk en in essentie een plek voor alle Havenaren.

CONTEXT

LIGGING

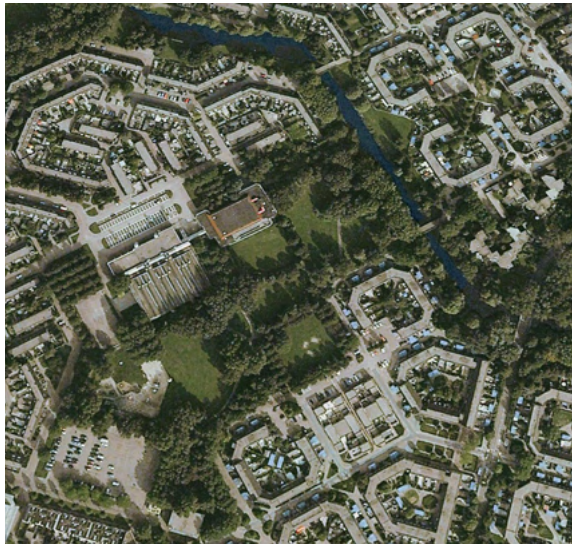

Het projectgebied is onderdeel van het Stadswerfpark en ligt daarmee in het midden van Almere Haven, het oudste stadsdeel van Almere. In 1975 werd de eerste steen gelegd. De Schoolwerf en Parkwerf, de buurtjes die grenzen aan het park, zijn gebouwd in 1977. Ze stammen dus écht uit het begintijdperk van Almere.

Door de jaren heen heeft het Stadswerfpark veel veranderingen ondergaan. In 1978 werd de sporthal gebouwd, destijds de eerste van Almere. Later volgde het zwembad met aangrenzend een grote zonneweide.

In 2018 werd het zwembad gesloopt, waarna begonnen werd met de bouw van een nieuwe sporthal. Tegelijkertijd werd ten zuiden van de sporthal de skillsgarden geopend. Aan de westzijde van de sporthal is tijdens de pandemie een (tijdelijk) parkeerterrein aangelegd. Het park is hiermee langzamerhand verworden tot een restant van de bebouwing.

HISTORIE VAN HET STADSWERFPARK

---

v.l.n.r.

1. Stadswerfpark in 2005 - het park is groen, er zijn veel bomen
2. Stadswerfpark in 2015 - er zijn veel bomen gekapt, er is een pleintje toegevoegd
3. Stadswerfpark in 2023 - het zwembad is gesloopt, er is een parkeerplaats gekomen

GROENBLAUWE RAAMWERK

Almere is een groene en ruim opgezette stad welke is dooraderd en omgeven door bijzondere landschappen. Deze landschappen vormen het Groenblauwe Raamwerk dat bestaat uit bossen, parken, moerassen en plassen. Dit stadslandschap zorgt voor een aangenaam leefklimaat en biedt plekken voor ontmoeting, ontspanning of sport.

Het Stadswerfpark maakt deel uit van het Groenblauwe Raamwerk als onderdeel van het parklandschap 'De Oostelijke Groene Wig'.

Parken kenmerken zich binnen het raamwerk door hun overwegend recreatieve functie. Zij zijn ontworpen en aangelegd als groengebieden, en liggen voornamelijk tussen woonwijken. De parken bieden ruimte voor wandelen, fietsen, spel, eten & drinken en cultuur. Door hun beperkte oppervlak en open karakter bieden ze bij voorkeur ruimte aan lokale initiatieven van kleine of middelgrote omvang.

GROENE WIGGEN

Al sinds het oorspronkelijke plan vormt het Stadswerfpark de beëindiging van de 'Oostelijke Groene Wig', een groene ader die het omringende parklandschap de stad in trekt en het groen tot in de haarvaten van Almere Haven brengt. De groene wig biedt naast waterpartijen, groengebieden en recreatieve routes, ook een plek voor sportvoorzieningen en speelplekken. In het Stadswerfpark zijn bijvoorbeeld speeltuin de Speelhaven en de Skillsgarden te vinden, maar ook de sporthal welke op de plek staat van het voormalige zwembad.

Het Stadswerfpark is nooit ontworpen als samenhangende of duidelijk afleesbare eenheid. Het was vooral een ligweide voor het voormalige zwembad en verder ingericht als groene restructuurte tussen de wijken als uitloper van de groene wig.

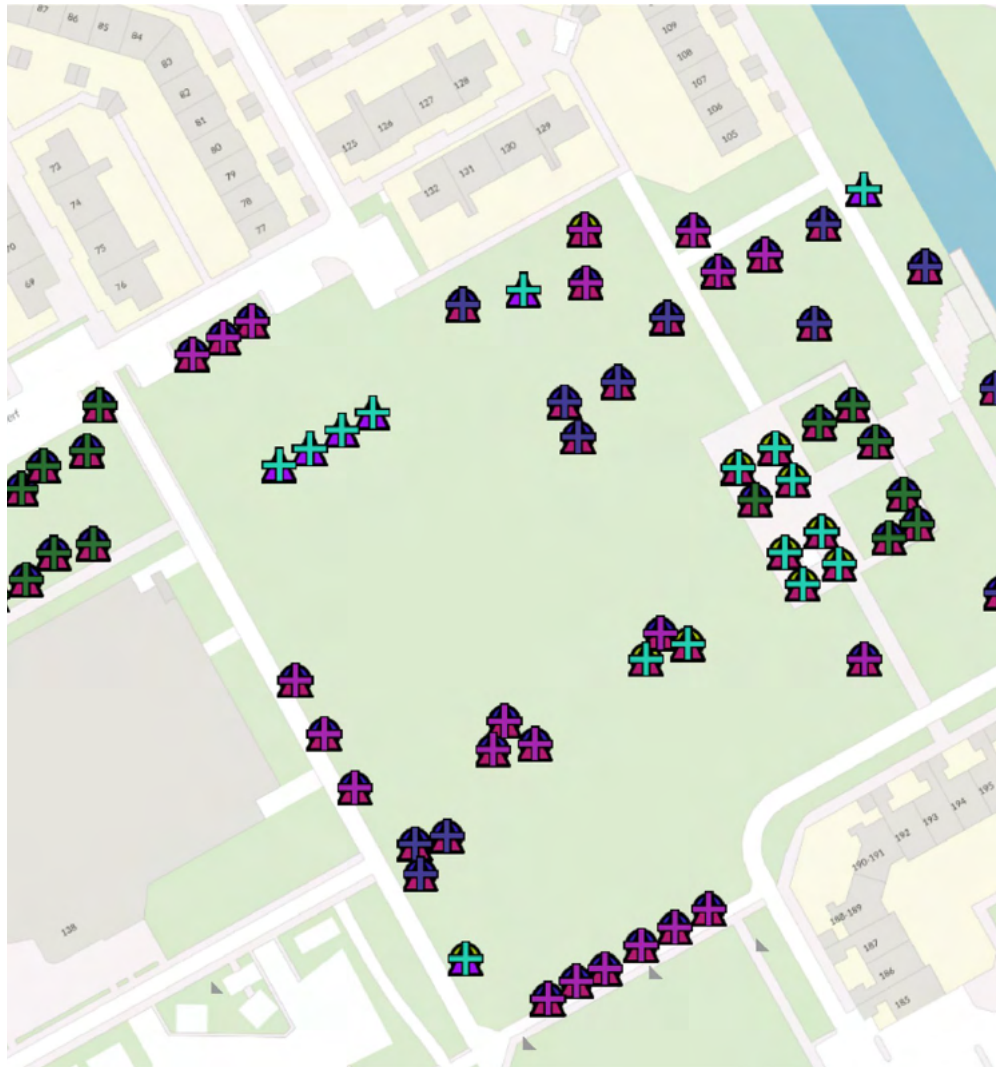
HET PARK NU

Het park zelf is momenteel een relatief onbenut groen gebied, dat weinig functionele waarde lijkt te hebben voor de stad. Het park bestaat uit een uitgestrekt grasveld met enkele bomen verspreid over het terrein. Looproutes lopen kaarsrecht van de Schoolwerf naar de Parkwerf en sluiten niet altijd even logisch aan op de buurt. De bomen bieden wat schaduw, maar verder is het gebied vooral een lege ruimte die niet uitnodigt om er te verblijven of te recreëren.

Toch het park een belangrijk onderdeel van de groene wiggan in Almere, die als een essentieel netwerk van natuur- en groenvoorzieningen door de stad slingeren. Het park heeft dan ook veel potentie om, met een juiste herinrichting, een waardevolle en functionele ruimte te worden die bijdraagt aan de leefbaarheid van Almere.

WAARDEVOLLE BOMEN

Legenda	
▲ Referentiebomen	132.548
▲ Deelopdracht	75
● < 1 jaar	0
● 1-5 jaar	8
● 5-15 jaar	11
● >15 jaar	55
▲ ja	66
▲ nee	8
+ ja	18
+ nee, mechanisch ongeschikt	16
+ Nee, conditie niet toereikend	17
+ Aanvullend (ondergronds) onderzoek gewenst	23

In het park staan een aantal grote bomen. Deze bomen zijn waardevol voor het beeld van het park, maar ook voor de ecologische waarde en voor de parkbezoekers (die kunnen genieten in de schaduw van deze bomen).

Het vertrekpunt is daarom dat alle waardevolle bomen, waar ook maar enigszins mogelijk, behouden moeten blijven. De bebouwing vormt zich om deze bomen heen: het landschap is leidend en de bebouwing volgt de vorm van het landschap. Uitzonderingen hierop zijn bomen die verplaatsbaar zijn en/of bomen die in een slechte staat zijn en hoogstwaarschijnlijk op korte termijn verwijderd moeten worden.

BEELDEN UIT DE OMGEVING

Het Stadswerfpark is gelegen aan de Schoolwerf en Parkwerf, beide gebouwd in 1977. Hoewel in sommige opzichten ook hetzelfde, hebben beide buurten een eigen kenmerkende typologie.

1 - Parkwerf - delftse stoep

2 - Parkwerf - schuurtjes

3 - Parkwerf - hoogtes

4 - Parkwerf - hoogtes

5 - Schoolwerf - schutting

6 - Schoolwerf - hoogtes

7 - Schoolwerf - hoogtes

8 - Schoolwerf - schutting

9 - Park, waardevolle bomen

10 - Park, naar Schoolwerf

11 - Park, naar sporthal

12 - Park, waterkant

STEDEN- BOUW

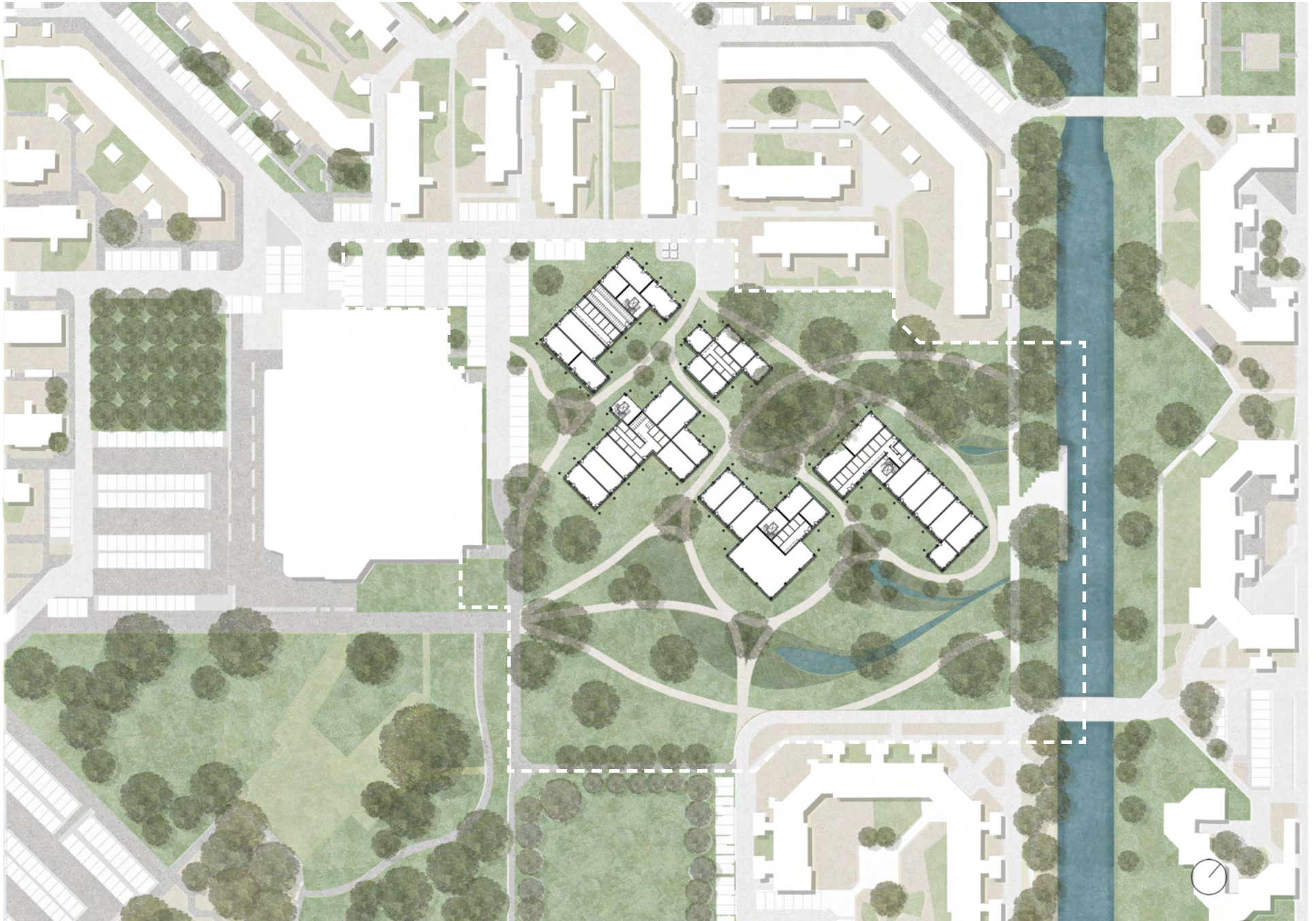
HET PLAN

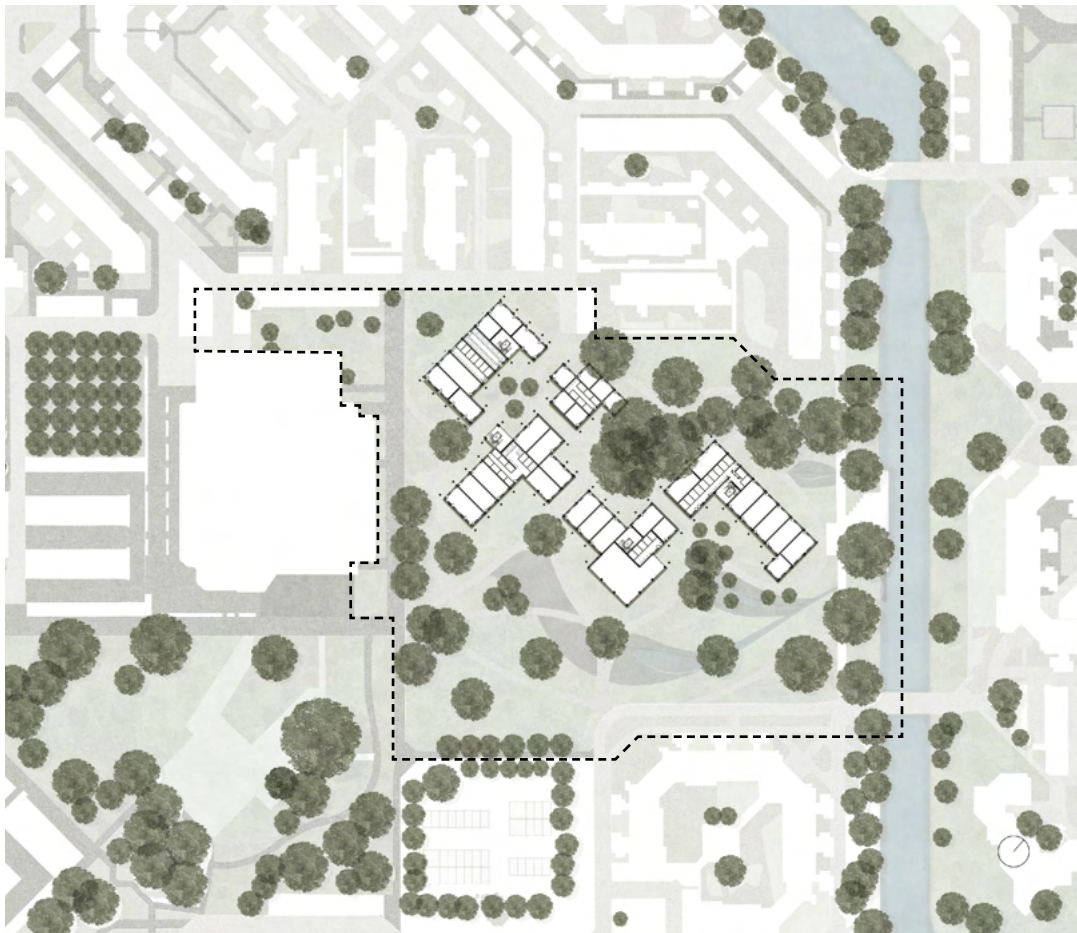
Het stedenbouwkundig schetsplan voor het Stadswerfpark integreert de nieuwe bebouwing naadloos in de bestaande structuur van Almere Haven, met als doel de kwaliteit en leefbaarheid van de omgeving te versterken. Het project legt de nadruk op een sterke verbinding met het omliggende groen en de bestaande bebouwing, en streeft naar een harmonieuze toevoeging aan de buurt.

Ontmoeting en gemeenschapsvorming zijn hierbij als vanzelfsprekend. Groene hofjes creëren intieme buurtjes waarbij de burens elkaar (her)kennen en waar het de mogelijkheid is om elkaar, en andere omwonenden, te ontmoeten.

Rechterpagina: stedenbouwkundige plankaart van het Stadswerfpark.

BOMEN

In het stedenbouwkundig plan voor het Stadswerfpark is het uitgangspunt dat er zorgvuldig om bestaande bomen heen wordt gebouwd. Waardevolle bomen worden behouden en geïntegreerd in het ontwerp, waarbij de nieuwe woningen eromheen worden gepositioneerd. Nieuwe bomen dragen bij aan het versterken van het parkkarakter en de ecologische waarde.

Bomen worden aangeplant, behouden en waar nodig en mogelijk, verplaatst.

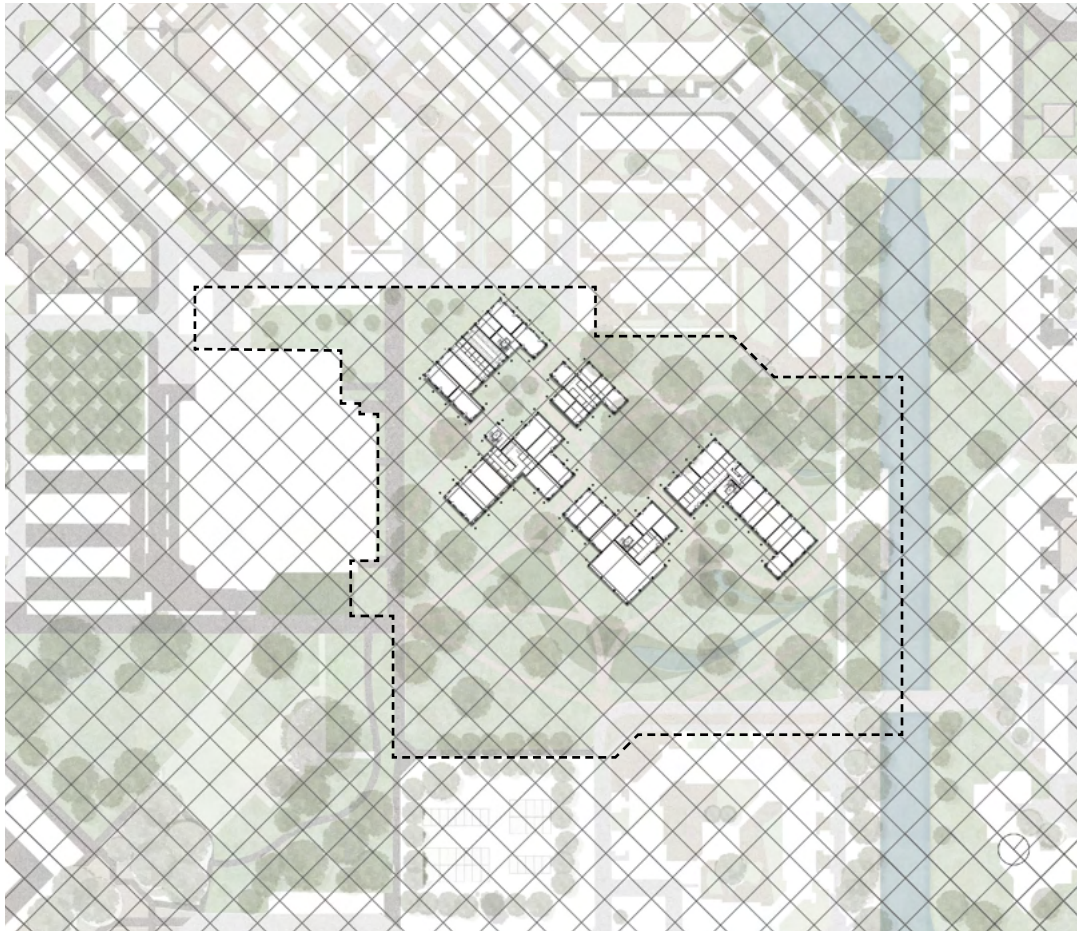

Bomen beschermen voor bouw.

Wonen in en rondom het groen.

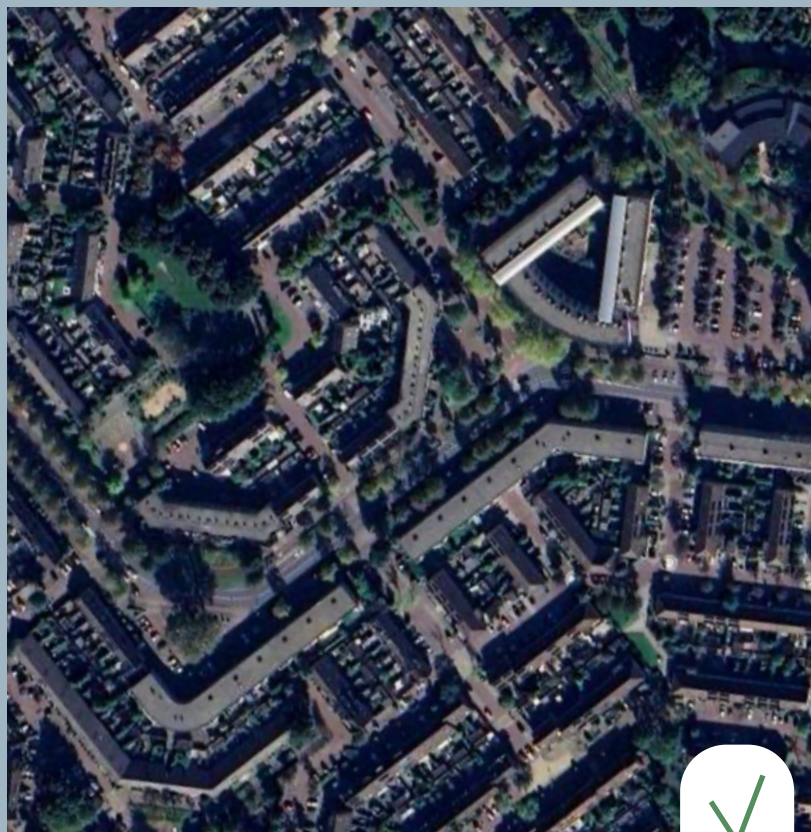
45 GRID

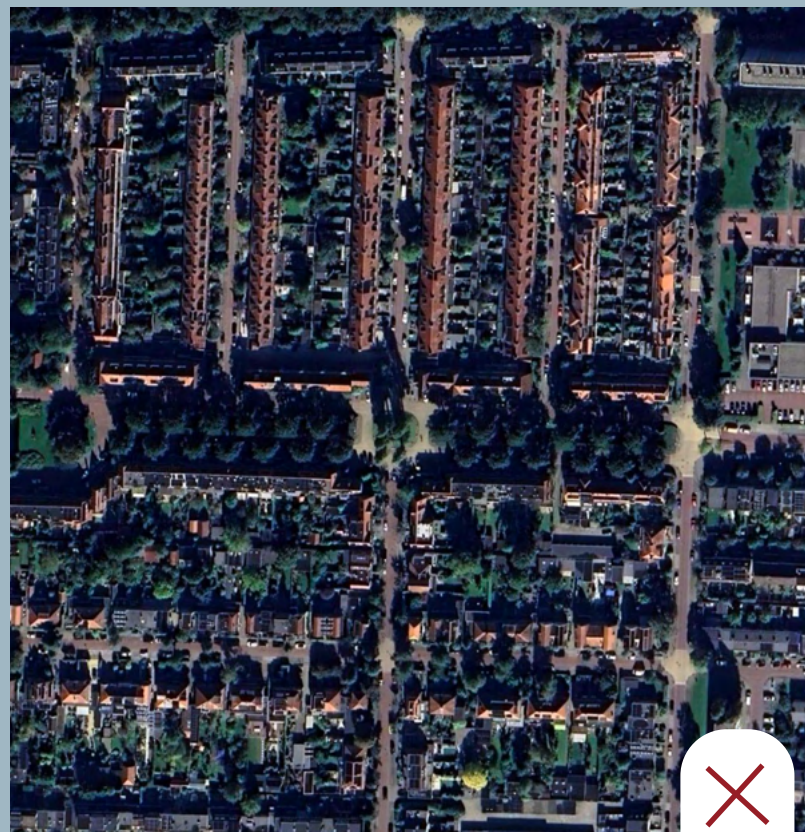
Er wordt een 45-graden grid toegepast in het stedenbouwkundig ontwerp van het Stadswerfpark om de gebouwen op een natuurlijke manier te integreren in de bestaande context van de omliggende wijken, zoals de Schoolwerf en Parkwerf. Het 45-graden grid is een typisch fenomeen in de stedenbouwkundige opzet van Almere-Haven, en komt ook terug in de omliggende bebouwing. Zo krijgen we samenhang met de bestaande architectuur.

Door deze oriëntatie wordt de bebouwing subtiel verweven met de variatie in richting en opzet van de omliggende gebouwen.

Het 45-graden grid wordt doorgetrokken in de nieuwe buurt.

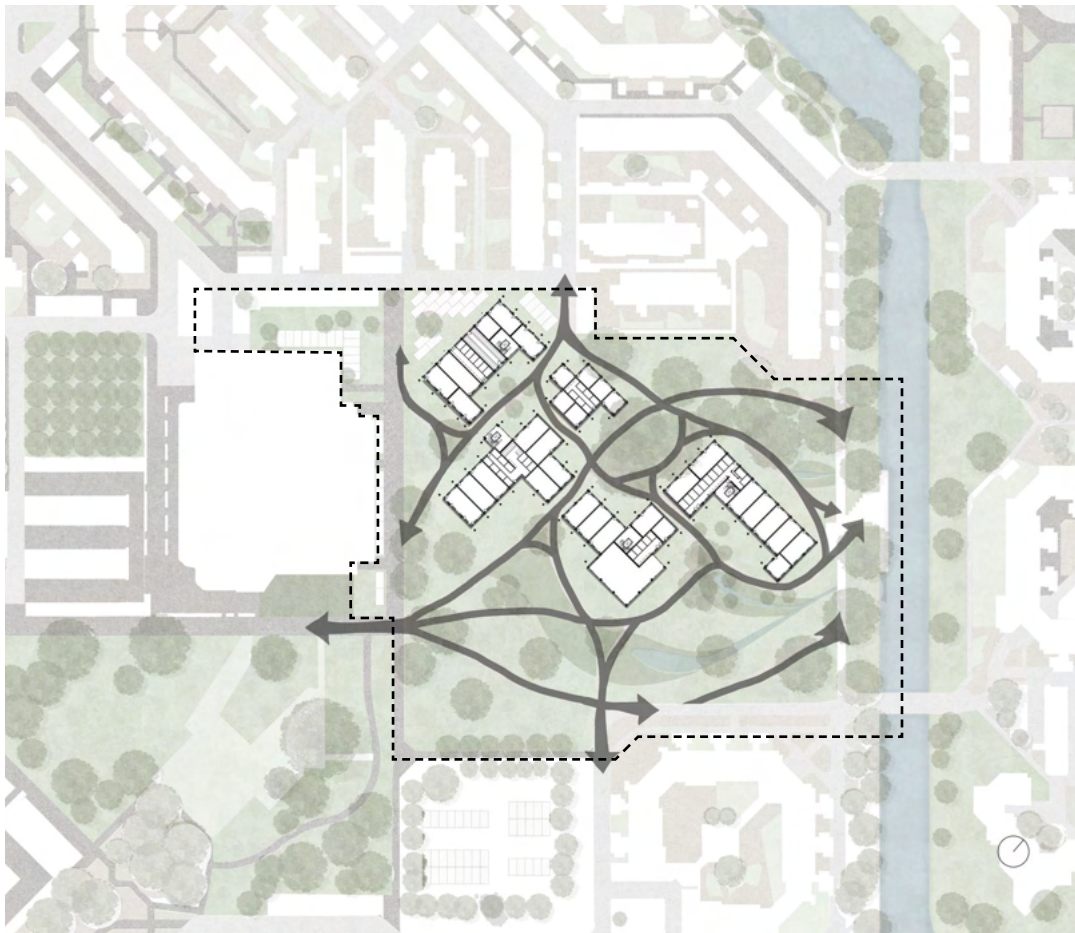

45-graden grid aanwezig.

Geen 45-graden grid aanwezig.

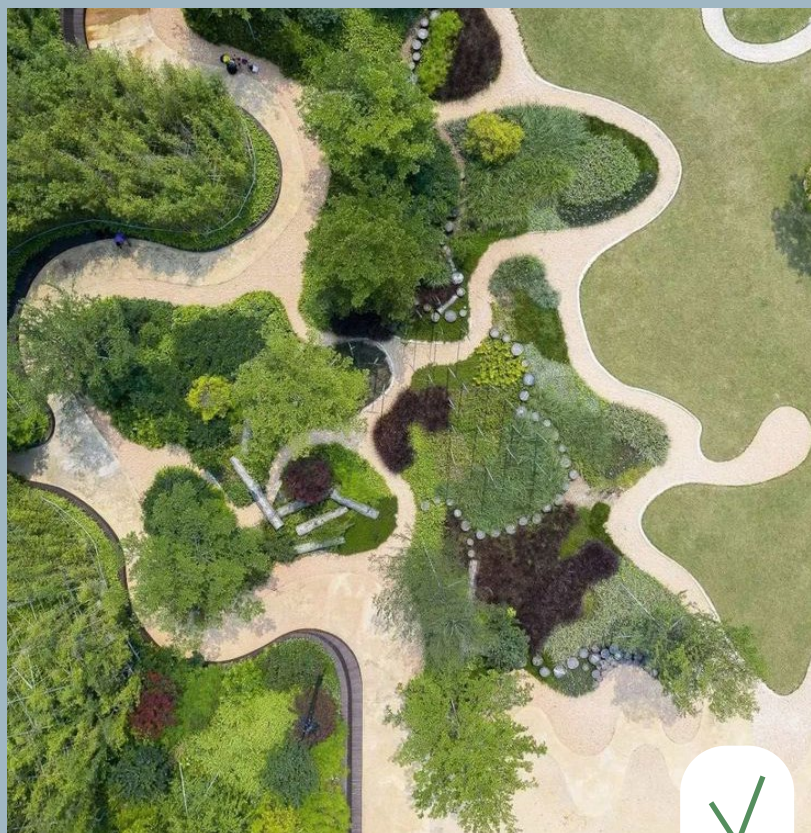
AANSLUITING ROUTES BUURTEN

De looproutes langs de gebouwen zijn ontworpen als organische paden die zich op een natuurlijke manier door het park slingeren. In plaats van strakke lijnen volgen de routes kronkelige, ongedwongen vormen die de bewoners subtiel door het groen voeren.

Tegelijkertijd sluiten de looproutes naadloos aan op de omliggende routes van de buurt, waardoor er een duidelijke verbinding ontstaat tussen het Stadswerfpark en haar omgeving. Door deze aansluiting kunnen bewoners en bezoekers op een informele manier het park doorkruisen, waardoor de bebouwing zich openstelt voor de buurt en tegelijkertijd een rustige en intieme doorgang biedt.

Organische paden slingeren door het park en tussen de woningbouw door.

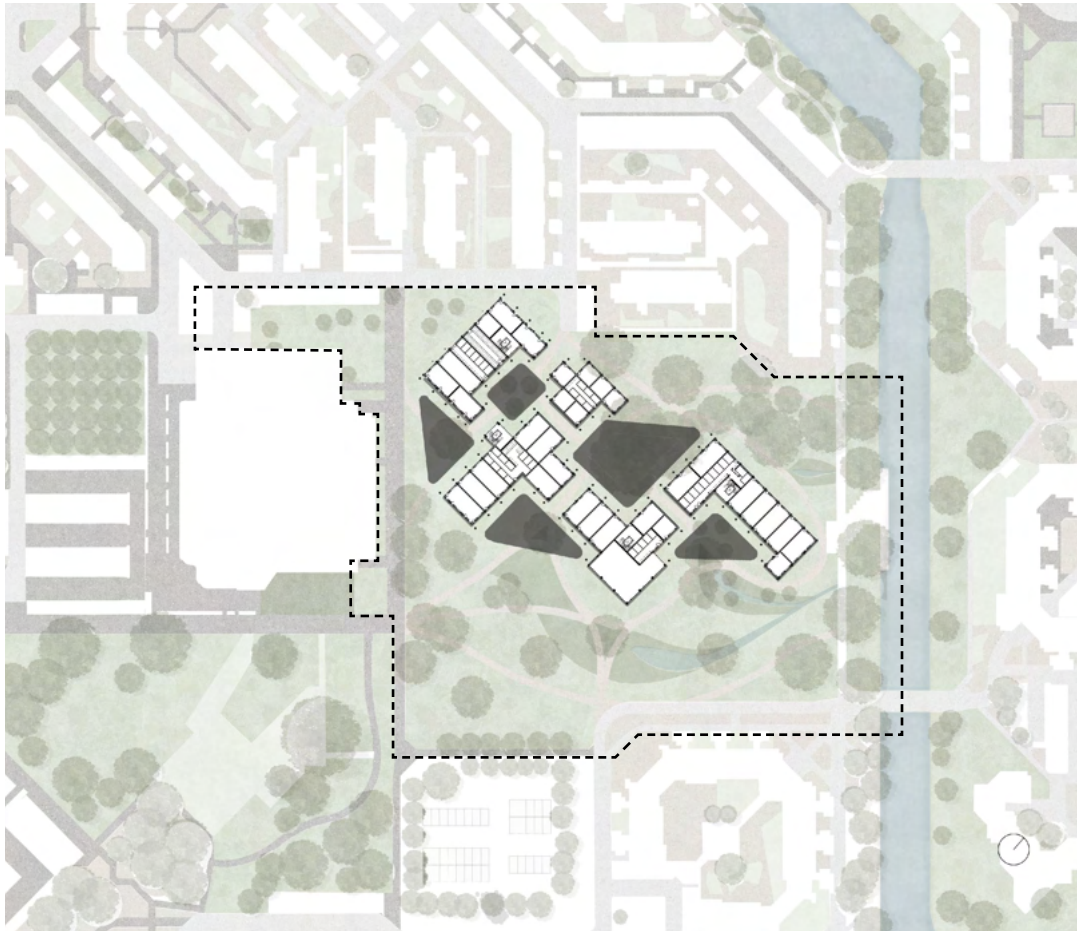

Organische looproutes, ongedwongen en subtiel.

Strakke looproutes, gedwongen en niet subtiel.

HOFJES

In het Stadswerfpark worden hofjes toegepast als belangrijk stedenbouwkundige elementen. Elk hofje heeft een eigen identiteit, wat bijdraagt aan de diversiteit en het karakter van het woongebied. De focus ligt niet op de identiteit van de afzonderlijke bouwblokken, maar juist op de hofjes die deze met elkaar verbinden.

Om herkenbaarheid en ontmoeting te faciliteren, is de grootte van elk hofje beperkt tot ca. 25 woningen. Deze kleinschaligheid versterkt het gemeenschapsgevoel en creëert een persoonlijke, geborgen woonomgeving. Daarnaast hebben de hofjes verschillende karakters, waardoor elk hofje uniek is. Dit stelt bewoners in staat zich te verbinden met hun eigen hofje, terwijl ze tegelijkertijd deel uitmaken van een groter, samenhangend geheel.

De bebouwing definieert verschillende, kleinere hofjes.

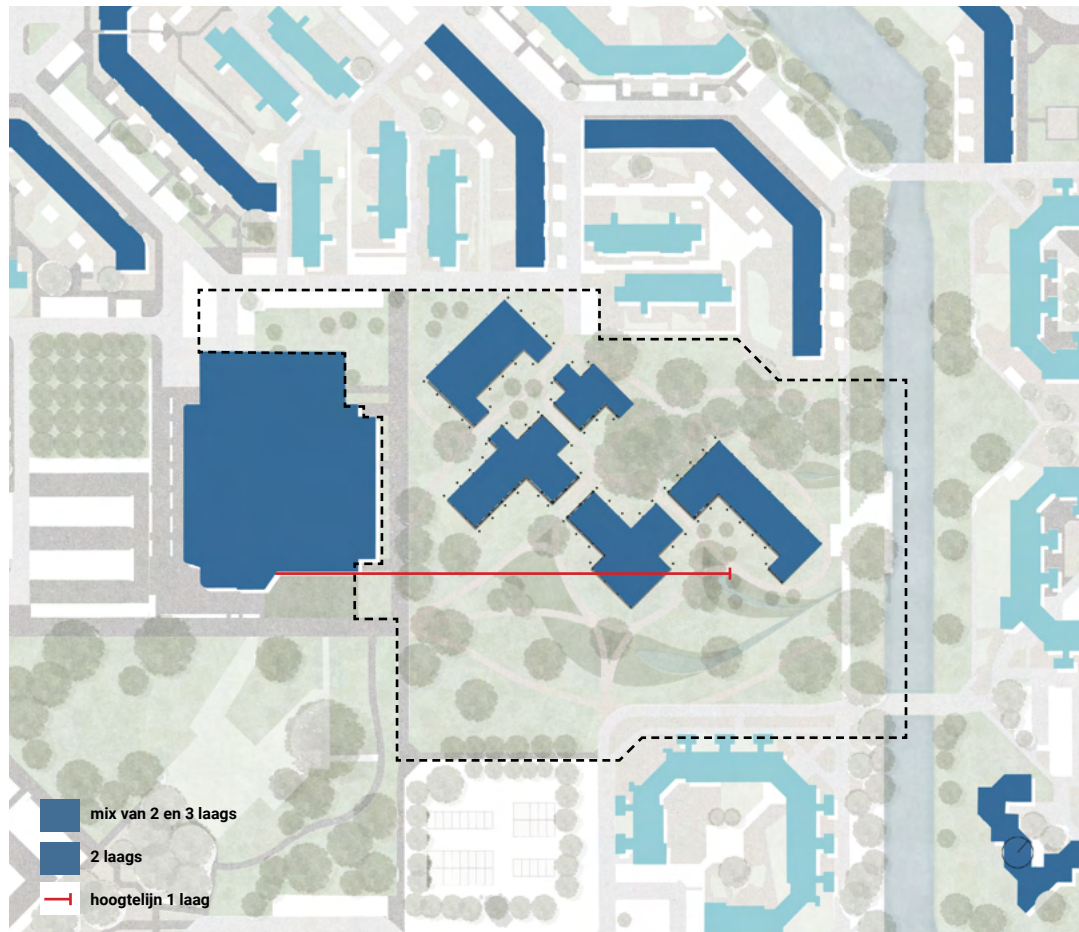

Hofje omgeven door woningen, verbinding en karakter.

Geen ontwerp voor hofjes, leeg en ongebruikt.

HOOGTES SLUIT AAN OP DE BUURT

De basishoogte van de woningen in het Stadswerfpark is drie lagen. Dit sluit aan op de omliggende bebouwing waar voornamelijk twee en drielaagse gebouwen te vinden zijn.

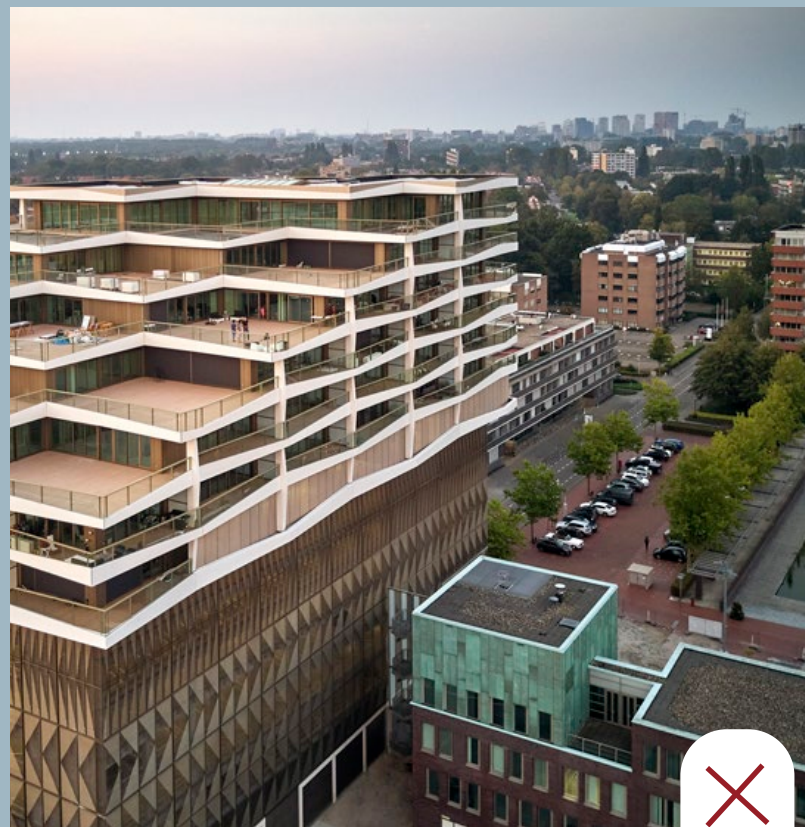
Hoogte- en laagteaccenten verkleinen de schaalgrootte en de korrel van de bebouwing. Hierdoor oogt het kleinschaliger, vriendelijker en wordt een groffe indruk voorkomen. De accenten zijn maximaal vier lagen hoog.

Om de visuele openheid van het park te behouden is onder de rode lijn, de rooilijn vanuit de sporthal, maximaal 1 laag toegestaan. Deze laag mag een afwijkende hoogte hebben t.o.v. een woonlaag.

Hoogtes sluiten aan op de omgeving.

Hoogte sluit aan op omliggende bebouwing.

Hoogtes uit verhouding met omliggende bebouwing.

PROGRAMMA UITGEEFBAAR, NIET UITGEEFBAAR

Principe-schets uitgifte.

De uitgifte omvat de bebouwing, aanpalende buitenruimte (bijvoorbeeld een ondiepe tuin, stoep of verharding) en een groene omzoming van ca. 2 meter breed. Ook het hofje dat volledig is omsloten met bebouwing wordt uitgegeven.

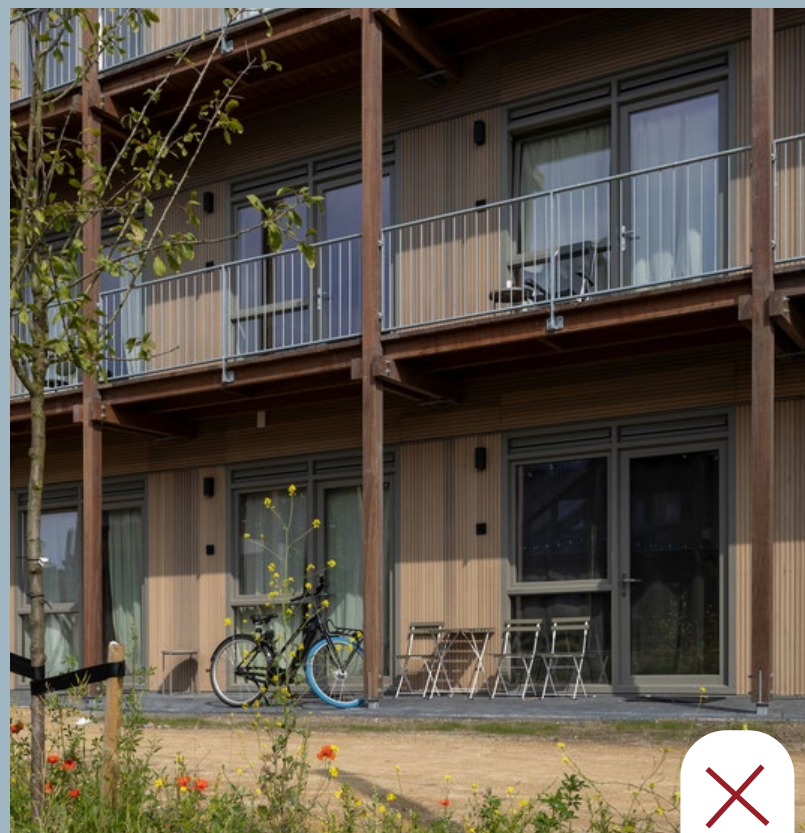
De aansluiting op het maaiveld wordt hiermee zorgvuldig vormgegeven. Op de begane grond bevindt zich een galerij met buitenruimtes van de bewoners. De overgang van privé naar openbaar bestaat uit een buffer van beplanting van ca. 2 meter breed. Dit zorgt voor een natuurlijke overgang en biedt privacy waardoor schuttingen niet nodig zijn.

Binnen de hofjes zal de groene omzoming in samenhang met de inrichting van het hofje worden ontworpen.

In de verdere uitwerking zal gekeken worden naar de eigendomssituatie van de hofjes. Uitgangspunt is dat deze openbaar toegankelijk blijven, zowel visueel als functioneel.

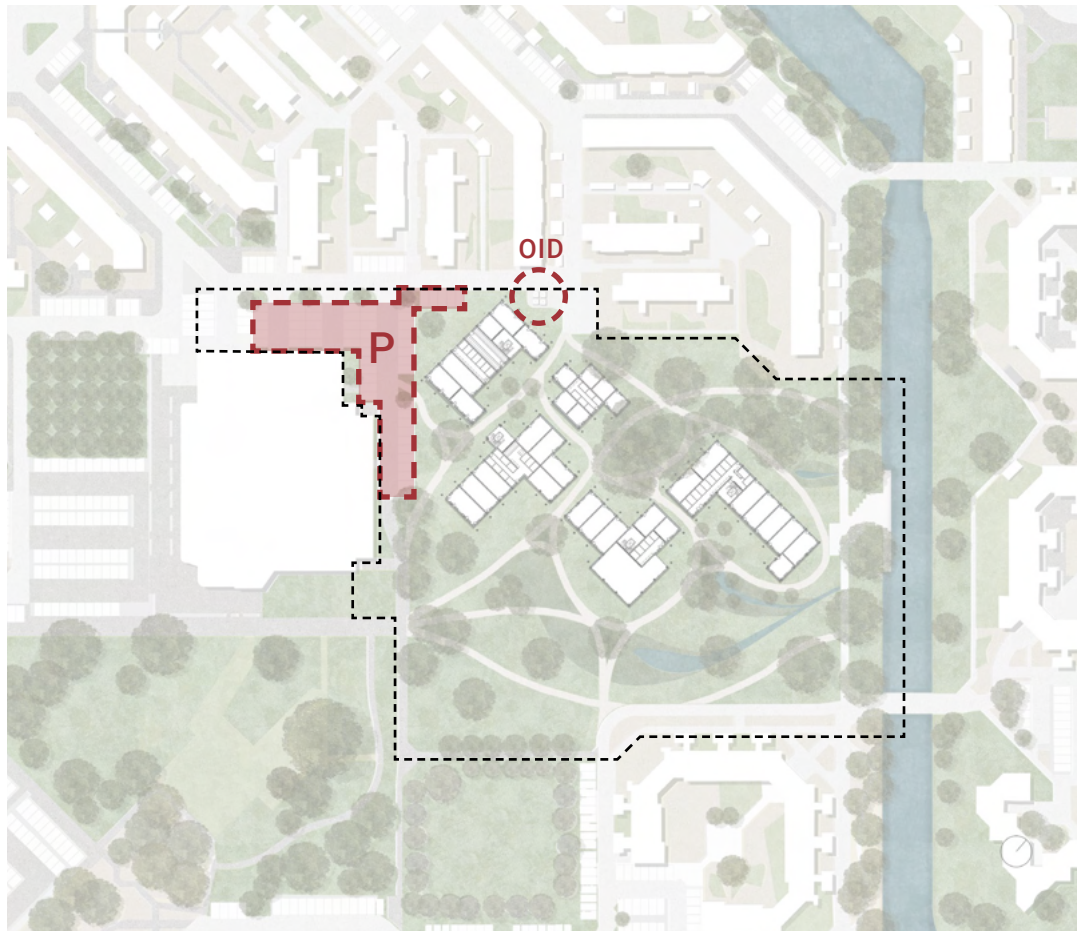

Wildgroei zorgt voor een subtiele scheiding.

Harde scheiding tussen privé en openbaar.

PARKEREN EN REINIGING

Uit verkeersonderzoek blijkt dat in de huidige openbare ruimte een overmaat zit van 92 parkeerplaatsen. De parkeervraag vanuit de woningbouwontwikkeling bedraagt met het geschetste programma ca. 107 parkeerplaatsen. Een deel van deze vraag kan worden opgelost in de restruimte. Desalniettemin zullen er nieuwe parkeerplaatsen worden aangelegd. Aan de Parkwerf, Stadswerf en de Schoolwerf is ruimte voor ca. 28 nieuwe parkeerplaatsen. Een eventuele uitbreiding van de sporthal is hierin meegenomen; anders is er ruimte voor nog aanvullend 30 parkeerplaatsen.

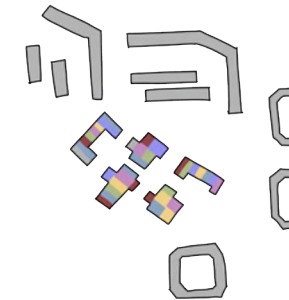
Met de realisatie van ca. 28 nieuwe parkeerplekken zal voor ca. 79 parkeerplekken de huidige openbare ruimte ingezet worden. De totale resterende overmaat komt hierna op ca. 13 plekken.

Voor de reiniging zal gebruik gemaakt worden van ondergrondse afval inzamelingsdepot's (OID's). Deze worden geplaatst aan de Parkwerf.

WOONTYPES

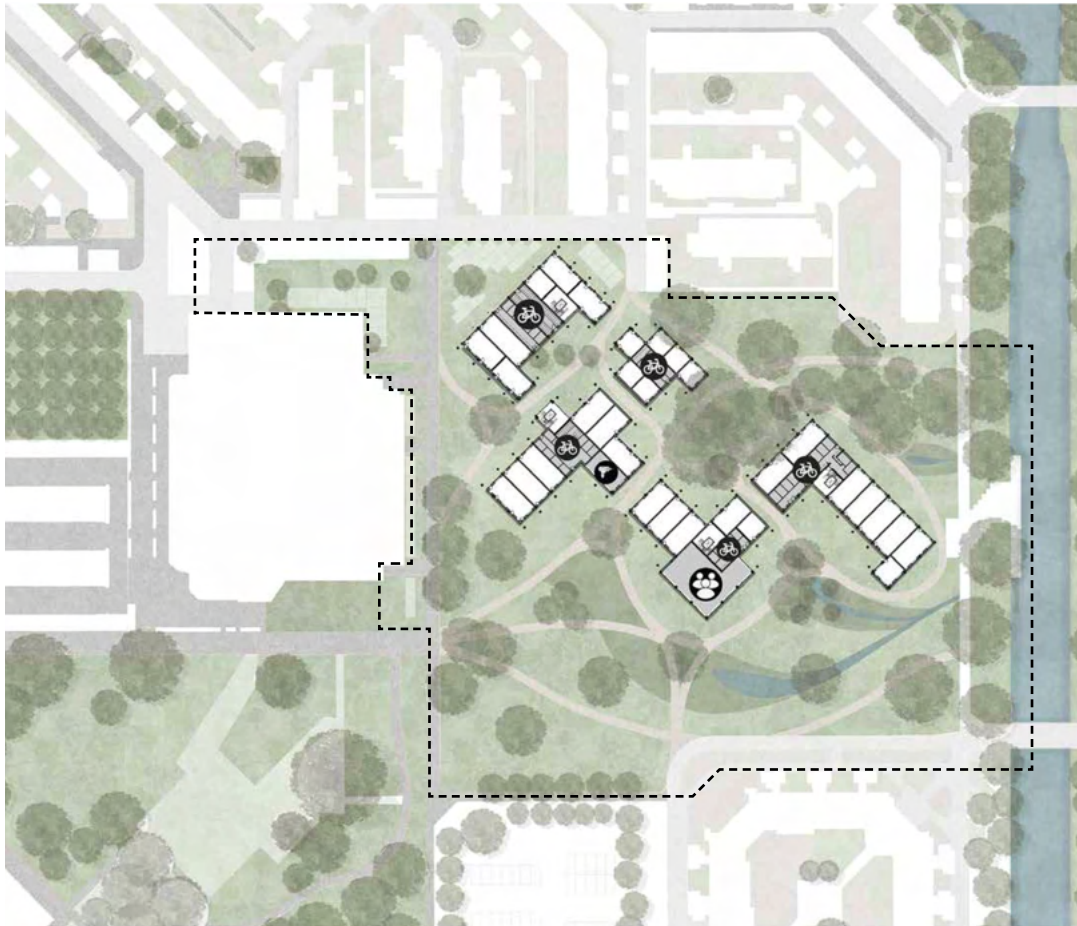
Het plan biedt ruimte aan een verscheidenheid aan woningtypologieën. In de omliggende wijken, de Schoolwerf en de Parkwerf, bestaat het woningaanbod vooral uit eengezinswoningen van ongeveer hetzelfde formaat. Er is weinig variatie in het woningaanbod, terwijl hier in Almere wel steeds meer behoefte aan is.

De ontwikkeling van het Stadswerfpark biedt ruimte aan verschillende woningtypes die die aansluiten bij de uiteenlopende wensen en behoeften van diverse doelgroepen. Dit zorgt niet alleen voor meer diversiteit in het woningaanbod, maar ook voor een levendige en gemengde woonomgeving die ruimte biedt aan verschillende bewonersgroepen.

Indicatieve woningplattegronden die passen binnen de stedenbouwkundige opzet.

GEDEELDE RUIMTES

De stedenbouwkundige opzet biedt ruimte voor gedeelde voorzieningen, die toegankelijk zijn voor zowel de bewoners als de bredere buurt. Deze ruimtes bevorderen sociale interactie, versterken de verbinding met de wijk en creëren een open sfeer waarin bewoners elkaar beter kennen. Door de ruimtes ook toegankelijk te maken voor de buurt, wordt het Stadswerfpark een levendig onderdeel van de wijk.

Voorbeelden van gezamenlijke voorzieningen zijn bijvoorbeeld een buurthuis, een logeerhuis, een klussschuur, een vriendenhuis of wasserette. Een buurthuis geeft een plek voor de gemeenschap om samen te komen, terwijl een logeerhuis de mogelijkheid geeft voor een mantelzorger of familie om tijdelijk in de buurt te verblijven. Een vriendenhuis biedt plek aan een klein aantal zelfstandige studio's, maar delen een grote gezamenlijke ruimte. Dit biedt ruimte voor extra zorg en begeleiding.

Buurthuis

Klusschuur

Logeerhuis

Gezamenlijke wasserette

ARCHI- TECTUUR

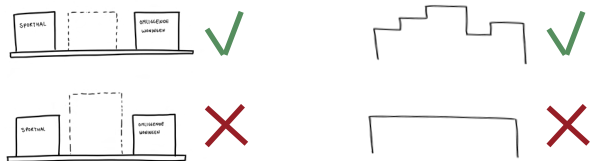

MASSA & HOOGTEOPBOUW

De hoogte en opbouw van de massa sluit zorgvuldig aan op de maat en schaal van de omliggende bebouwing. In de directe omgeving zijn gebouwen nooit hoger dan drie verdiepingen en dit vormt dan ook het uitgangspunt voor de nieuwe bebouwing. Binnen de nieuwe bouwblokken dient variatie in hoogte en massa aangebracht te worden om eentonigheid te voorkomen. Dit kan door middel van terugliggende rooilijnen, setbacks of hoogteaccenten. Deze hoogteaccenten zijn nooit hoger dan vier bouwlagen. Met een dynamische gevellijn en hoogteopbouw ontstaat een interessante en gevarieerd spel van bebouwing dat aansluit op de bestaande wijk.

- **Kleine korrel:** Verkleining door korrel door verspringingen in rooilijn en toepassing van setbacks.
- **Gemiddelde hoogte:** Maximaal 3 lagen.
- **Maximale hoogte (accenten):** 4 lagen.
- **Relatie tot omgeving:** Aandacht voor positionering in het hof en in relatie tot de bestaande omgeving.
- **Privacy:** Aandacht voor privacy voor huidige en toekomstige bewoners.
- **Windhinder:** Windonderzoek toont aan dat er minstens een slentersituatie gegarandeerd is.
- **Schaduwhinder:** Geen onevenredige schaduwwerking voor huidige en toekomstige bewoners.

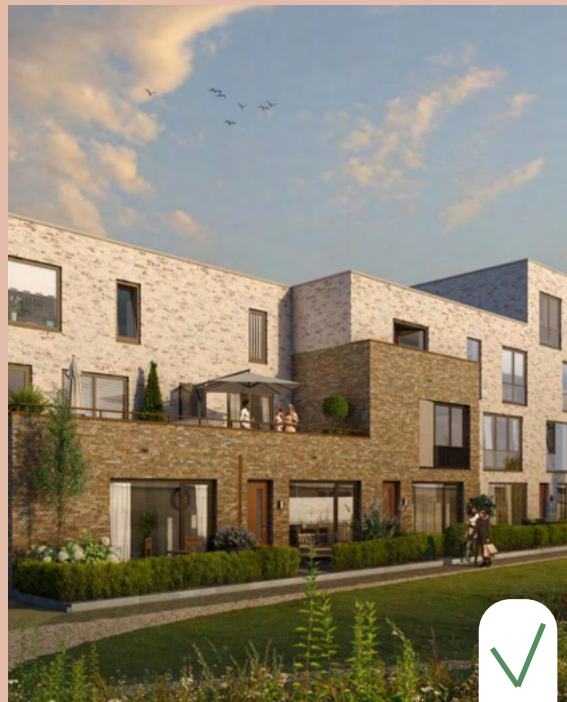

Gemiddelde hoogte is gelijk aan omgeving.   Dynamiek in hoogte en rooilijn.

MASSA & HOOGTEOPBOUW

Dynamiek in hoogte en rooilijn.

Variatie in hoogte.

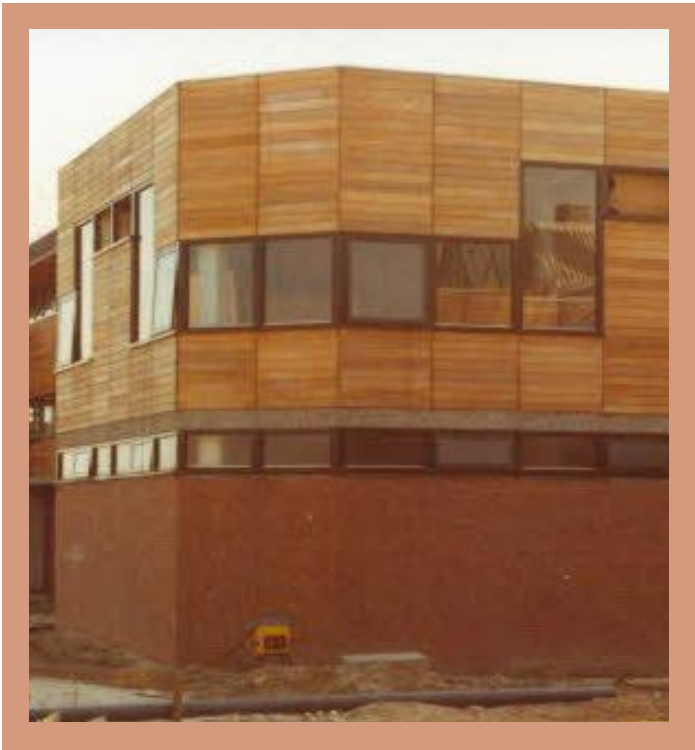
Geen variatie in hoogte, eentonig.

---

v.l.n.r.

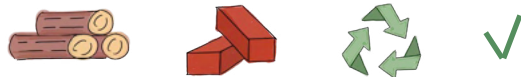
1. Zuiver Bosrijk, Marc Koehler Architects - *Eindhoven*
2. Puur21 - *Zutphen*
3. Oude Dijk Housing - *Tilburg*

MATERIAAL & KLEURSTELLING

Het voormalige zwembad dat hier ooit stond, vormt de inspiratie voor de architectuur van de woningbouw. De gevel combineert warm metselwerk met natuurlijke materialen, waardoor de bebouwing zich naadloos voegt in het parklandschap. De combinatie van het metselwerk en de natuurlijke materialen, verwijst naar het verleden en vormt een aansluiting met de omliggende bebouwing in het heden. Het gebruik van circulaire en hergebruikte materialen wordt daarbij aangemoedigd. De materialen zijn van hoge kwaliteit, passen binnen het architectonisch concept en behouden een verfijnde uitstraling.

- **Hoofdmateriaal:** De gevel heeft twee hoofdmaterialen voor een robuuste en karaktervolle uitstraling.
- **Materiaaltypen:** De materialen bestaan hoofdzakelijk uit metselwerk en natuurlijke materialen (bijvoorbeeld hout, bamboe, kurk en leemstuc).
- **Opbouw:** Het metselwerk vormt een sokkellaag met daarboven een opbouw van natuurlijke materialen.
- **Kwaliteit:** Materialen zijn van hoogwaardige kwaliteit en verouderen duurzaam.
- **Kleurenpalet metselwerk:** Het kleurenpalet voor het metselwerk bestaat uit warme, genuanceerde aardekleuren.
- **Kleurenpalet natuurlijke materialen:** Het kleurenpalet voor de natuurlijke materialen volgt de natuurlijke kleurstellingen van de materialen.
- **Geverfde geveldelen:** Geverfde geveldelen beperken zich tot accenten. Accenten dragen bij aan de herkenbaarheid van gevelelementen.
- **Kleurenpalet geverfde geveldelen:** Accenten springen subtiel in het oog door middel van pasteltinten.

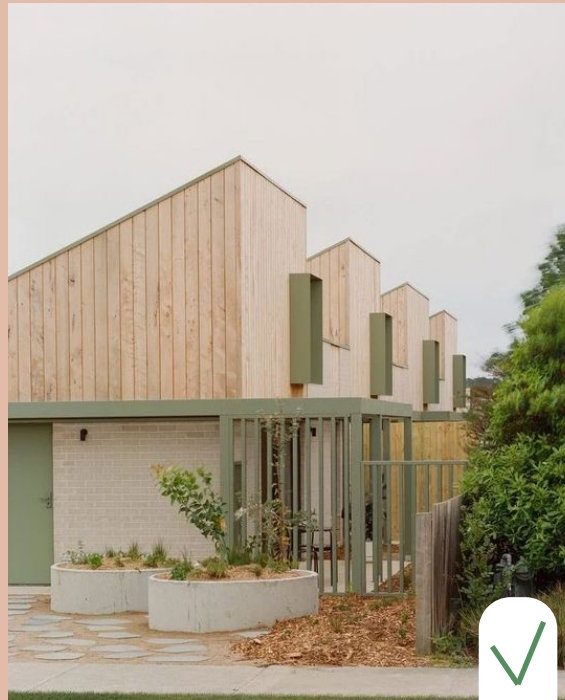

Duurzame materialen in natuurlijke tinten.

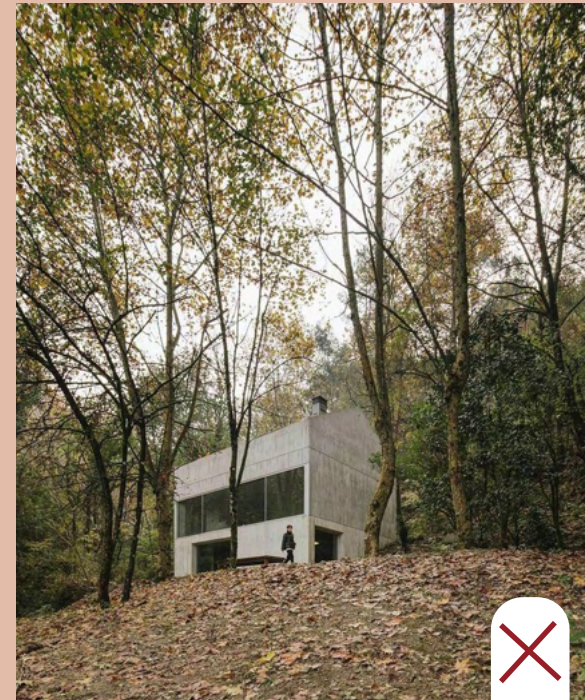
MATERIAAL & KLEURSTELLING

Metselwerk en hout, natuurlijke kleurstelling.

Houten geveldelen bovenop een basement. Geverfde geveldelen als accent.

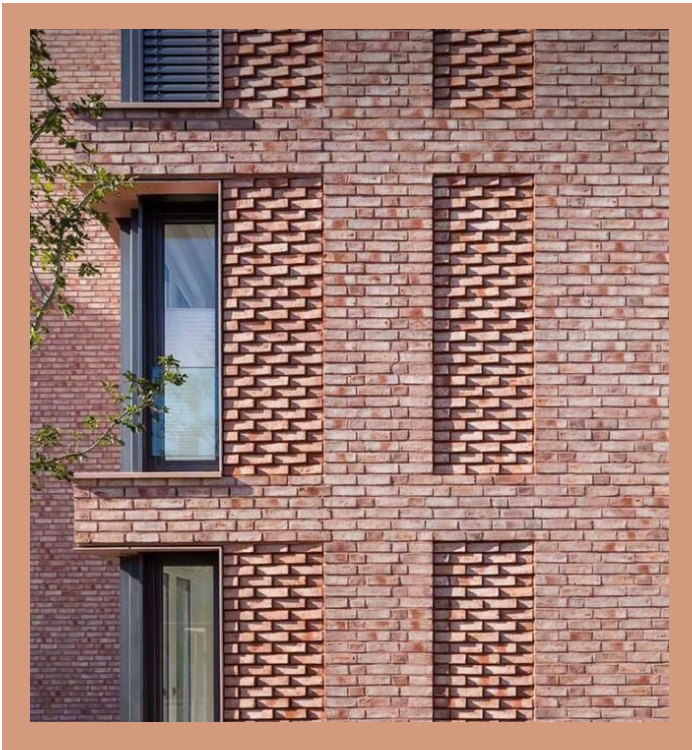

Beton, te industrieel en geen natuurlijke uitstraling.

v.l.n.r.

1. Leyton house, McMahon architecture - VK
2. Older Women's Housing Project, studio bright - Australië
3. Casa na caniçada, carvalho araújo - Noord Portugal

GEVELONTWERP

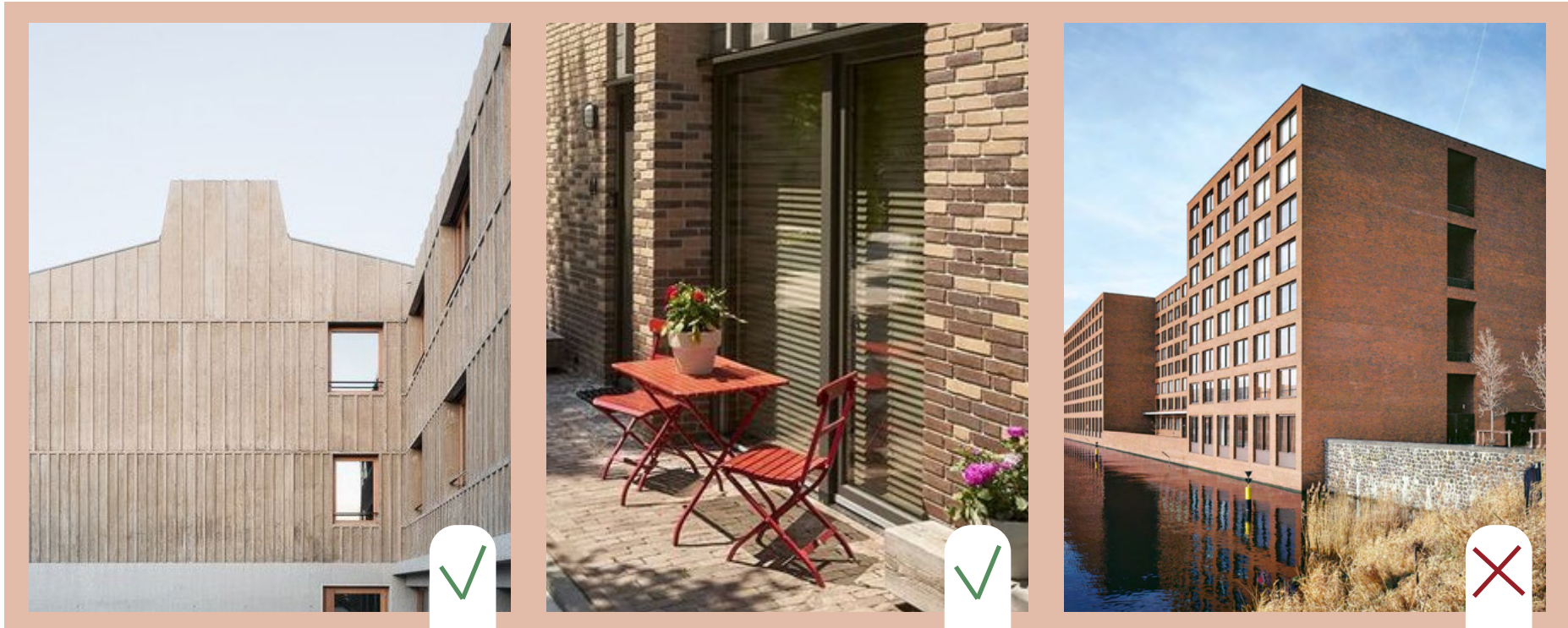
De architectuur kenmerkt zich door subtiele details en een samenhang in dorpse kleinschaligheid. Details in de gevel, diepe neggen, metselwerkaccenten of stoere houten (draag)elementen, zijn vormgegeven met oog voor detail en de menselijke maat. De gevelopbouw kent een duidelijke geleding: horizontaliteit zorgt voor samenhang binnen het plan, terwijl verticale lijnen dynamiek aanbrengen. Vlakke gevels en eentonigheid worden voorkomen door de toepassing van reliëf en diepte. De gevelopeningen zijn ruim en dragen bij aan een uitnodigend karakter.

- **Dieptewerking:** De gevel heeft reliëf en dieptewerking, o.a. door middel van diepe neggen en schaduwaccenten.
- **Detailering:** De gevel is rijk aan subtiele details die de menselijke maat en dorpse kleinschaligheid benadrukken. Bijvoorbeeld verbijzondering in metselwerk en afwijkingen in legrichting of verband van het gevelmateriaal.
- **Geleding:** De bebouwing kent zowel een horizontale geleding (binding) als verticale geleding (onderbreking, dynamiek). De verticale geleding is dominant.
- **Gevelopeningen:** Ruim vormgegeven ramen lopen bij voorkeur van vloer tot plafond en dragen bij aan een uitnodigend karakter.

Geleding in de gevel zorgt voor visuele variatie.

GEVELONTWERP

Geleding door verschillende maten hout.

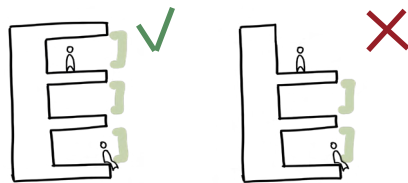
Diepe neggen, oog voor detail en menselijke maat.

Geen geleding, korrel wordt te groot.

v.l.n.r.

1. Centre d'hébergement et de formation, Lacroix Chessex - *Anières*
2. Vredeoord, HILBERINKBOSCH architecten - *Eindhoven*
3. KNSM, Diener & Diener architecten - *Amsterdam*

DAK

Een doorlopend dakrand zorgt voor samenhang, dieptewerking en een overdekte ontmoetingsplek.

Het dak en de dakrand vormen een integraal onderdeel van de architectuur. De bebouwing heeft een plat dak, waarbij het dak ter hoogte van de bovenste galerijlaag uitsteekt tot over de galerij. Dit heeft zowel een esthetische als functionele functie: enerzijds versterkt het de horizontaliteit en dieptewerking van de gevel, anderzijds biedt het beschutting aan de (leef)galerijen op de bovenste verdieping, waardoor deze ook bij minder goed weer bruikbaar blijven. Dit draagt bij aan de samenhang en logica van het gebouw als geheel.

Het dak draagt bij aan de versterking van de biodiversiteit door inheemse dakbegroeiing. Het natuurdak zorgt daarnaast ook voor de koeling van de zonnepanelen op het dak. Deze zonnepanelen zijn, net als andere technische installaties, niet zichtbaar vanuit de hofjes en de openbare ruimte.

- **Kapvorm:** De bebouwing krijgt een plat dak.
- **Overstek:** Het dak loopt op de bovenste laag door tot over de (leef)galerij en vormt daarmee een onderdeel van de architectuur.
- **Vormgeving:** De dakrand is representatief vormgegeven en past binnen het architectonisch concept.
- **Natuurdak:** Het dak heeft een groene inrichting en draagt bij aan de biodiversiteit
- **Zonnepanelen:** Op het dak komen zonnepanelen, deze zijn niet zichtbaar vanuit de hofjes of de openbare ruimte.
- **Technische ruimtes:** Technische ruimtes zijn niet zichtbaar vanuit de hofjes of de openbare ruimte.

DAK

Overdekte galerij.

Biodivers natuurdak met zonnepanelen.

Geen doorlopend dakrand, geen architectonische betekenis.

v.l.n.r.

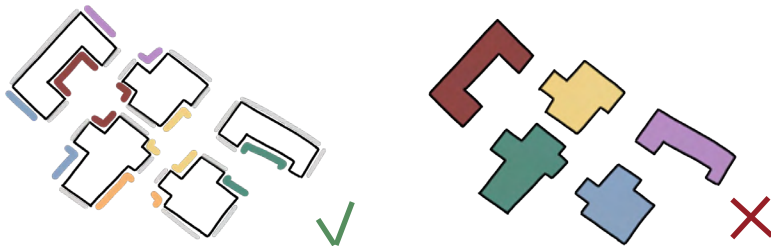
1. Familienhaus Hüningerstrasse - *Basel*
2. Solar Sedum
3. the Herzberg development - *Vienna*

HOFJES

De hofjes worden ontworpen als afzonderlijke ruimten, los van de grotere bouwblokken. Ze hebben eenzijdige oriëntatie en krijgen een eigen identiteit waardoor je straks de hofjes en niet de verschillende bouwblokken ervaart. Ze verschillen van elkaar in maat en schaal en door (subtiële) architectonische elementen. Door de consistentie in materiaalgebruik, kleur en geleding per hofje wordt de overgang van buiten naar binnen versterkt, waardoor het hofje visueel wordt afgebakend. Het doel is om een intieme, besloten sfeer te creëren, waar de bewoners zich verbonden voelen met de ruimte en elkaar. De zijgevels die buiten een hofje worden gegroepeerd tot één gezamenlijk karakter.

- **Oriëntatie:** De gebouwen krijgen eenzijdige oriëntatie.
- **Karakter:** Elk hofje krijgt een eigen karakter maar behoort tot hetzelfde architectonische ensemble.
- **Elementen:** De identiteit wordt naast schaal, maat en inrichting, versterkt door (subtiële) uniforme architectonische elementen.
- **Zijgevels:** De zijgevels, niet behorend tot een hofje, zijn gegroepeerd en hebben een gezamenlijk karakter.

De focus ligt in de verschillende hofjes en niet de bouwblokken.

HOFJES

Hofje met een intieme, besloten sfeer .

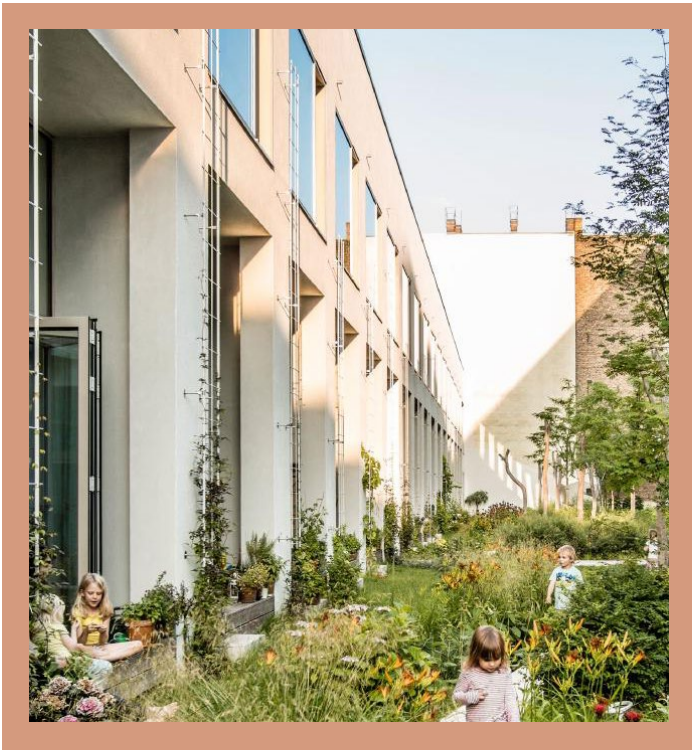
Hofje met een intieme, besloten sfeer.

Een weinig herkenbaar, karaktervol hofje.

v.l.n.r.

1. De Zeven Keurvorsten - *Amsterdam*
2. Spaarndammerhart, korthielens - *Amsterdam*
3. *referentie onbekend*

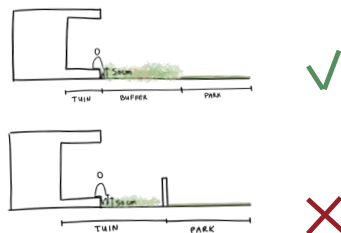
OVERGANG NAAR BUITENRUIMTE

De hofjes hebben een gradatie aan buitenruimtes zoals privé balkons, de leefgalerijen en een verhoogde galerij op de begane grond. Het merendeel van de (leef)galerijen bevindt zich aan de zijde van de hofjes; hiermee ontstaat er verbinding tussen woning en hof en wordt ontmoeting tussen de burens gefaciliteerd.

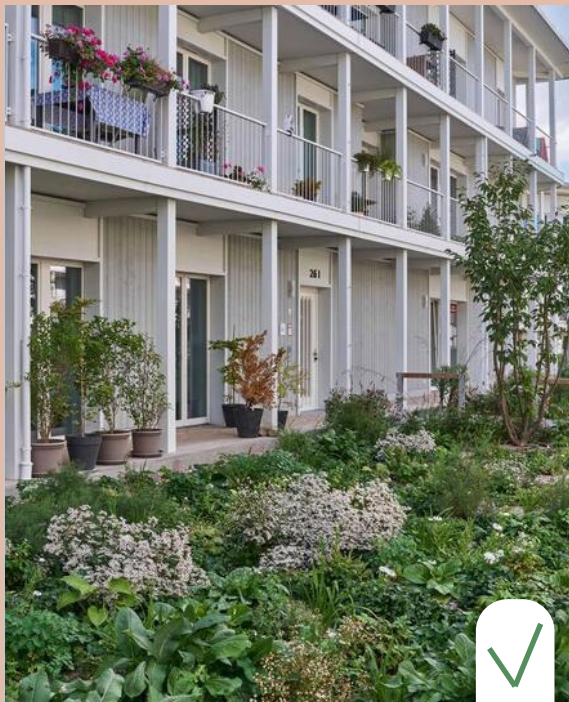
Op de begane grond is de vloer ca. 50 cm verhoogd. Dit zorgt voor een natuurlijke overgang tussen privé en openbaar; men kan er bovendien zitten en vanaf die rand de in de gaten houden als ze aan het spelen zijn, of burens kunnen samen een kop koffie drinken in het zonnetje. Het landschap op de begane grond is zo vormgegeven dat het groen als een natuurlijke afscherming dient waardoor schuttingen niet nodig zijn. De gebouwen staan met de voeten in het groen en afhankelijk van de locatie sluit het groen aan op de inrichting van het hofje of het park.

- **Oriëntatie:** Balkons, galerijen en de begane grondgalerij zijn georiënteerd naar het hofje en stimuleren ontmoeting
- **Verhoogde begane grond:** De begane grondvloer ligt ca. 50 cm hoger dan het omliggende maaiveld
- **Groene afscherming:** Een beplantingsstrook van ca. 2 meter breed vormt een natuurlijke overgang van openbaar naar privé. Dit wordt vormgegeven in samenhang met het ontwerp van het hof dan wel het park.
- **Geen schuttingen:** De verhoogde begane grondvloer en de groene afscherming maken dat er geen schuttingen toegepast worden. Wel aandacht voor aansluiting openbare ruimte en eventuele balustrades.

Een subtiele overgang van privé naar openbaar in plaats van een schutting.

OVERGANG NAAR BUITENRUIMTE

Galerijen en privé-balkons oriënteren zich richting het hofje en het park.

Een beplante zone biedt een natuurlijke afscheiding tussen (semi-)openbare ruimte en woning.

Buitenruimte direct aan openbaar (verhard) gebied; geen privacy, nodigt uit tot schuttingen.

v.l.n.r.

1. Andreasgarten, Dorschner Kahl Architects & Heiner Mildner Architects - *Erfurt*
2. Eenhoornblokken, Korth Tielens Architecten - *Amsterdam*
3. Referentie onbekend

ENTREES & GALERIJEN

De lobby's van de gebouwen zijn open, royaal en uitnodigend vormgegeven. Het biedt toegang tot de galerijen, waar zich bij een merendeel van de woningen de entree bevindt. Deze galerijen zijn vormgegeven als leefgalerijen; naast de ontsluiting bieden deze een stuk buitenruimte voor de bewoners grenzend aan de galerij. Hierdoor ontstaat een verbinding tussen de woning en de buitenruimte en wordt tegelijkertijd ontmoeting gestimuleerd. De vormgeving van de galerijen is een onderdeel van de architectuur en draagt bij aan dieptewerking, kleine korrel en helder gevelbeeld.

- **Lobby / entree ontsluitingskern:** De entree van de gebouwen zijn herkenbaar, open, royaal en uitnodigend vormgegeven.
- **Individuele entree:** De woningen hebben voor het grootste deel een individuele entree: kleinschaligheid en het concept 'ik kan mijn huis aanwijzen' staat daarbij centraal.
- **Leefgalerijen:** De ontsluiting vindt voor het merendeel plaats via een leefgalerij.
- **Buitenruimte aan leefgalerij:** De vormgeving van de galerij is warm en prettig en nodigt uit om op het privé-deel te vertoeven.
- **Gevelbeeld:** De galerijen en balkons dragen bij aan de dieptewerking en kleine korrel van de gevel
- **Uitkraging:** Galerijen en balkons zijn niet uitkragend maar vormen een onderdeel van het geheel. Dit kan bijvoorbeeld ook door het dak door te trekken boven de galerijen.

Luifels en galerijen zorgen voor samenhang en sociale cohesie.

ENTREES & GALERIJEN

Leefgalerij biedt plaats voor individu en ontmoeting.

Galerijen, uitnodigende entree begane grond.

Geen sociale samenhang, geen architectonische eenheid.

v.l.n.r.

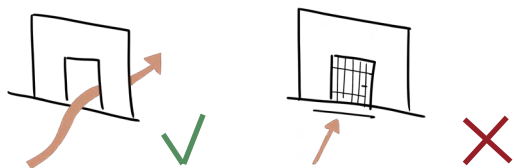
1. Steenwijk West, Bureau Massa - *Steenwijk*
2. Saint Mandé, MARS architectes - *Parijs*
3. Syntrus Achmea - *Amsterdam*

POORTEN

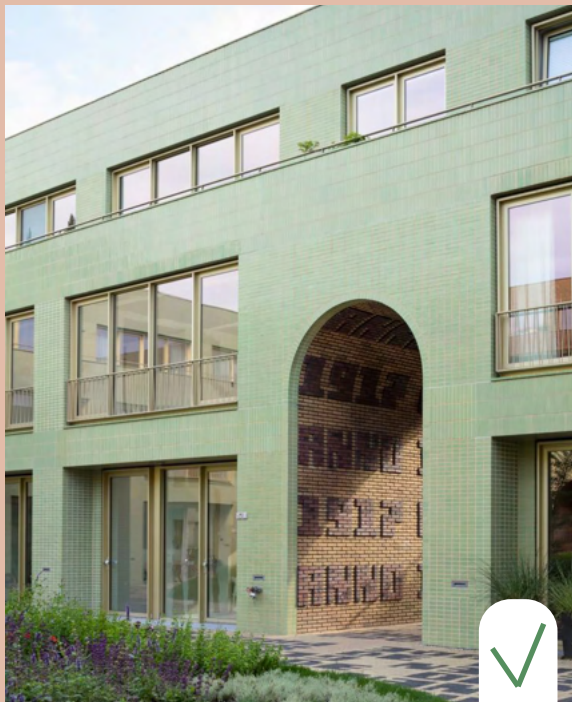
Een kenmerkend aspect in de Schoolwerf zijn de poorten. Deze zijn publiek toegankelijk en vormen een 'short-cut' door de buurt. In het plan dienen minstens één tot twee poorten geïntegreerd te worden. Het zorgt voor verbinding tussen de hofjes, en tussen buurt en park, maar nodigt ook uit tot ontdekking. Het vormen karaktervolle elementen die fungeren als oriëntatiepunt binnen het plan. Waar de poorten in de Schoolwerf soms ietwat laag en donker zijn, dienen de poorten bij de nieuwbouw minstens 1,5 tot 2 lagen hoog te zijn. De poorten worden net als in de Schoolwerf niet afgesloten.

- **Poorten:** Minstens één tot twee poorten worden in het plan geïntegreerd
- **Verbinding:** De poorten verbinden de hofjes met elkaar en de buurt met het park
- **Identiteit en oriëntatie:** De poorten geven herkenbaarheid en identiteit aan het plan en de plek; het vormt daarmee een oriëntatiepunt
- **Ruime opzet:** De poorten zijn minstens 1,5 tot 2 lagen hoog
- **Niet-afgesloten:** De poorten zijn niet afsluitbaar (dus altijd openbaar toegankelijk)

Poorten zijn niet afsluitbaar en publiek toegankelijk

POORTEN

Een niet-afsluitbare poort als karaktervolle blikvanger.

Ruime, dubbelhoge poort geïntegreerd in bebouwing.

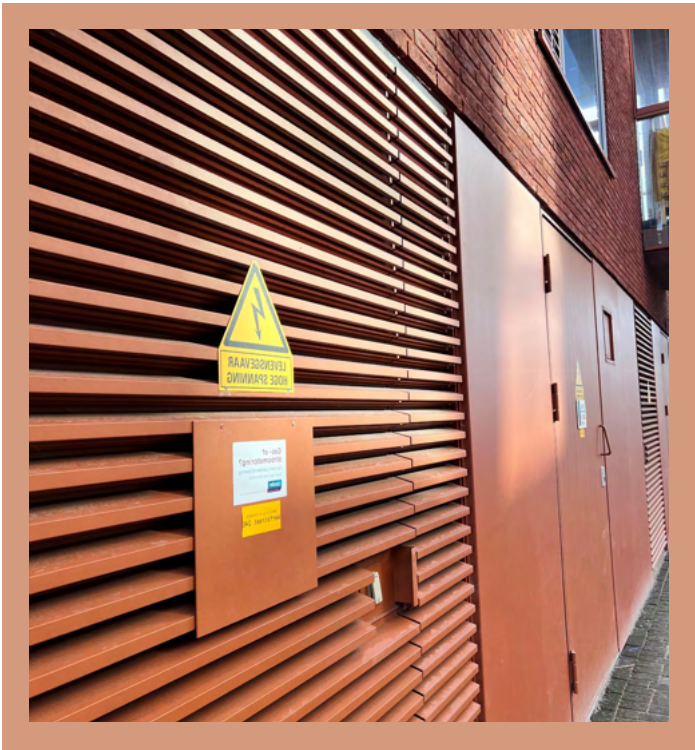

Poort is te veel afgesloten, lijkt niet toegankelijk.

v.l.n.r.

1. Spaarndammerhart, Korthielens & Marcel Lok - Amsterdam
2. Hulme Living Leaf Street Housing - Manchester
3. Mexico, vers.a architecture - Brussel

UTILITAIR

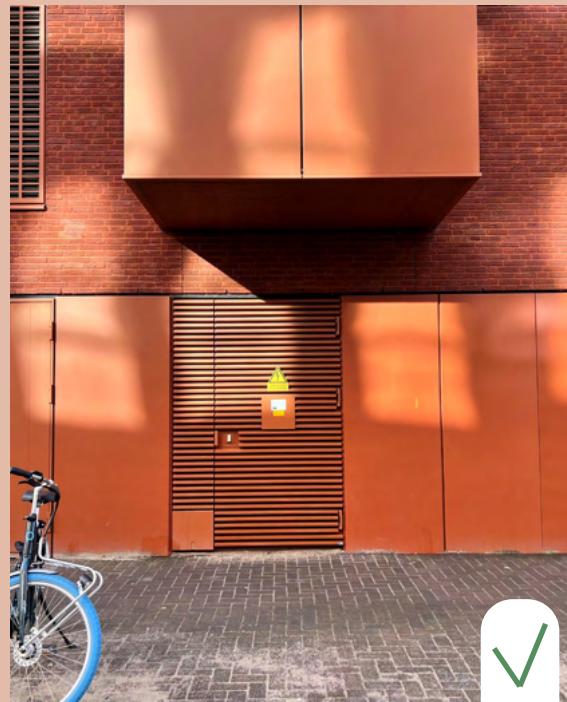
Installaties, technische ruimtes, bergingen, fietsenstallingen en transformatorkasten, dienen deel uit te maken van het ontwerp. Deze worden in het gebouw geïntegreerd en zijn niet als zodanig zichtbaar vanuit het maaiveld. Bergingen en fietsenstallingen zijn voldoende ruim vormgegeven en worden voorzien van daglichttoetreding indien grenzend aan een buitengevel. Blinde muren bij installaties, technische ruimtes en trafo's, dienen op een subtiel manier verbijzonderd te worden en te passen binnen de architectonische uitwerking.

- **Geïntegreerd:** Installaties, technische ruimtes, bergingen, fietsenstallingen en transformatorkasten zijn een geïntegreerd onderdeel van het ontwerp.
- **Fietsenstallingen en bergingen:** Bergingen en fietsenstallingen zijn voldoende ruim vormgegeven en voorzien van daglichttoetreding indien grenzend aan een gevel.
- **Technische ruimtes en trafo's:** Blinde muren worden subtiel verbijzonderd en zijn onderdeel van de architectonische uitwerking
- **Losse ruimtes:** Het uitgangspunt is dat er geen losse transformatorruimtes, technische ruimtes of anderszins utilitaire bouwwerken worden toegevoegd. Deze dienen integraal mee-ontworpen te worden.

UTILITAIR

Trafo-ruimte onderdeel van de architectuur.

Technische ruimte geïntegreerd in de bebouwing.

Losstaande trafo of technische ruimte geen onderdeel van het plan.

v.l.n.r.

1. New Brooklyn - Almere
2. Nautisch NDSM, Dok Architecten - Amsterdam
3. Referentie onbekend

LAND- SCHAP

HET PARK ALS LEEFOMGEVING

Als onderdeel van het Groenblauwe Raamwerk vormt het Stadswerfpark de beëindiging van de Oostelijke Groene wig. Deze wig verbindt de buurten met het omliggende parklandschap en biedt ruimte aan wandel- en fietspaden, bosschages, velden en verschillende voorzieningen.

Met de woningbouwontwikkeling van het Stadswerfpark wordt daar op deze plek de woonfunctie aan toegevoegd. Daarbij wordt niet alleen een leefomgeving voor de mens ontwikkeld, maar wordt ook de biodiversiteit versterkt en krijgt het park een aantrekkelijkere recreatieve functie. Hiermee lopen de structuren van de Oostelijke Groene Wig door en wordt deze versterkt.

*Rechterpagina: schetsmatige
opzet voor een integrale
landschapsinrichting.*

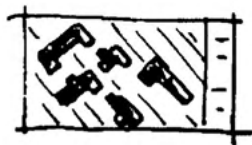
SCHETSOPZET LANDSCHAP

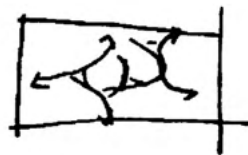
Het versterken van de biodiverse leefomgeving gebeurt op basis van een aantal ontwerpprincipes. Centraal staat het creëren van verbindingen en plekken. Bestaande paden worden aan elkaar verbonden en nieuwe routes bevorderen de verbinding tussen de gemeenschap en de omliggende buurt. Deze paden lopen langs, en door, een aantal plekken van ontspanning en ontmoeting. Het geheel van paden en plekken vormt samen met beplanting organische structuren die zich op een natuurlijke en vloeiende manier door het landschap vormen. De bestaande bomen, gras en bosschages vormen de basis van de beplanting. Hier wordt een diversiteit aan soorten aan toegevoegd. Hoogtes en laagtes voeren water zichtbaar af en bieden een basis voor de biodiversiteit.

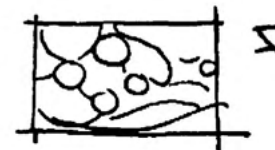
Park loopt door.
Symbiose park + bebouwing.
Park is overal, rondom, te ervaren.

Park en bebouwing zijn een geheel
met elkaar verweven, aan de
Singelgracht.

(logisch) verbinden

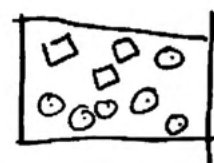
Plekken voor gemeenschap
en buurt

Padenstructuur organisch

Water zichtbaar oppervlakkig
afvoeren richting Singelgracht.

Coulissenwerking bomen en
bebouwing

De basis: bestaande bomen, gras
en vaste planten, een diversiteit aan
bomen en hoog/laag speling

NATUURLIJKE WAARDE

Wat betreft functionaliteit en biodiversiteit is het Stadswerfpark op dit moment als het ware een groene restruimte tussen de omliggende bebouwing. Buiten de grote waardevolle bomen, heeft het park weinig ecologische waarde. In het nieuwe plan wordt de biodiversiteit en waarde van het park vergroot, waardoor een gezond en gevarieerd ecosysteem kan ontstaan. Met voldoende ruimte voor groei en een balans in extensief en intensief beheer ontstaat zo een park dat een fijne plek is voor mens, plant en dier.

Verhoging van biodiversiteit en ecologische waarde.

NATUURLIJKE WAARDE

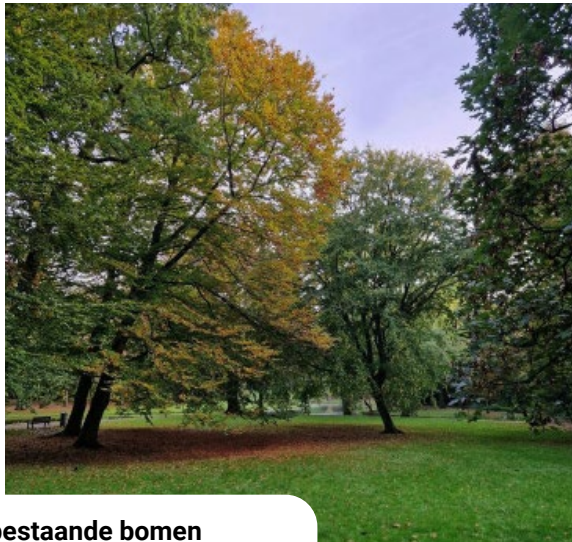
insectenhotels

coulissenwerking

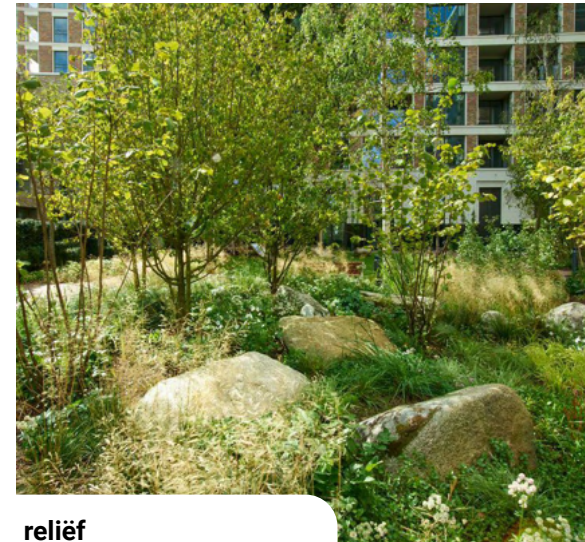
schuilplekken diertjes

bestaande bomen

organische padenstructuur

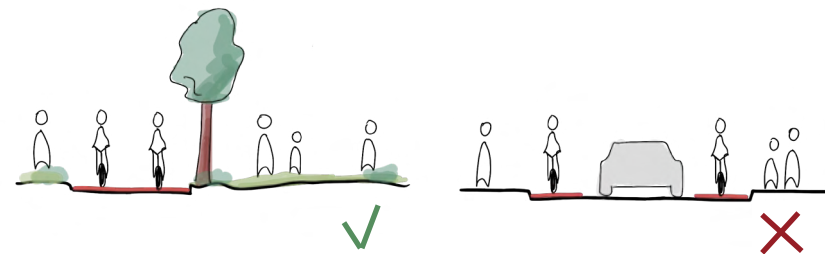
reliëf

PARK VOOR DE BUURT

Het Stadswerfpark is en blijft een park voor de buurt. De voetganger staat centraal, waarbij het park autovrij blijft en de buiten de fietspaden de fiets te gast is. In het park wordt ruimte geboden voor de buurtbewoners en bezoekers, die hier kunnen wandelen, de hond uitlaten, of met een kleedje in het park kunnen picknicken. De padenstructuren zijn geïnspireerd op de oorspronkelijke voetpaden in het park en volgen glooiende en organische lijnen. Het herkenbare kunstwerk van de krokodil zal een betekenisvolle plek krijgen.

Het park zal daarnaast plek kunnen bieden voor verschillende soorten programma. Bijvoorbeeld een moestuin, plukbos, vlinder- en bloemenweide of een zonneweide. Hierdoor krijgt het park meer betekenis voor de buurt en kunnen bewoners en bezoekers met elkaar in contact komen. Mogelijkheden voor dit programma zal in de verdere uitwerking bekeken worden.

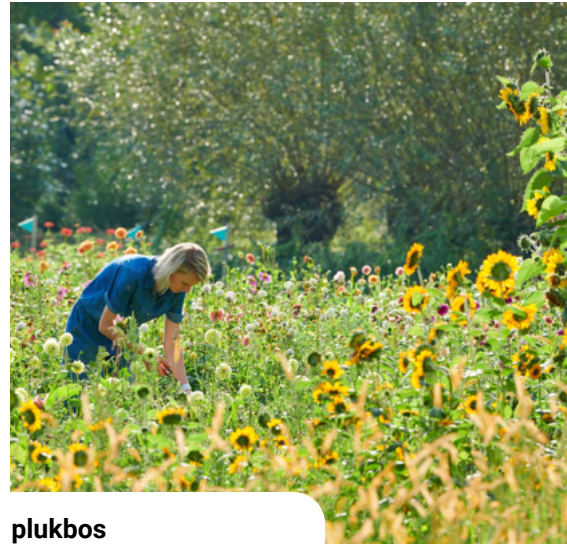

Autovrij en fietser te gast.

PARK VOOR DE BUURT

moestuין

plukbos

voetganger centraal

fiets is te gast

vlinder- en bloemenweide

de krokodil

Gemeente Almere

STADSWERFPARK

STEDENBOUWKUNDIGE OPZET &
BEELDKWALITEITSPLAN